

151 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

De Melkboer

Toe 'k van de week een pak melk opemaakte, mos 'k inêens denke aan de vroegere melkboer. Hij zou 't nou hêel wat makkelijker gehad hebbe, mor hij is hêelemael van d'n dijk verdwene. Hij kwam iederen dag aan de deur en aaltijd rond dezelfde tijd. De mense zeeje van 'm: "Je kan de klok op 'm gelijk zette".

Vroeger gong-ie de melk gewoon bij de boerderij haole, of d'n boer zelf ventte de melk uit. Zô van de koei. Dikkels was 't de boerin die mit een juk mè twêê melkbusse naer de klante gong. Laeter mos de melk naer de febriek en de melkslijter nam de taok van d'n boer over. D'n boer bleef vanuit z'n boerderijchie tò nog wel melk verkôope en meschie gebeurt dat nóg wel?

De melkboer kwam mit paerd en waoge of met 'n handkar. 't Was lang niet aaltijd makkelijk met aal die stoepies en achterdeurties. Op de handkar stinge een paor busse van dertig of veertig liter, daer wier de melk mit 'n pintjie gewoon uitgeschept. D'r wier wel 's een grappie over gemaakt, dan zeeje ze: "Hij laet de busse opestaon as 't regent".

Soms stinge d'r kopere busse op de kar, ze wiere elke week gepoetst. Dat sceppe moch laeter nie meer, toe kwamme d'r kraontjies onderaan de busse. Vanuit de febrieksies kwamme langzaomerhand de melkflesse mit gepasteuriseerde en dagmelk. Daer wouwe de klante eerst niet aarg aan en bleve naer losse melk vraege.

Lieverlee stapte de melkboere over van de handkar naer de bakfiets, mor of dat nou zôovel beterder was? 't Bleef zwaer waark. Sjouwe mè zwaere busse en kratte. D'r was nog niks van kunststof, dus aales was lôodzwaer. D'r kwamme flesse mit blommepap en gort. Mêestal sting d'r een kissie butter bij en 'n mandjie mit aaiere.

Aales bij mekoar een hêel vrachie, en dan mor trappe, snêeuw en gladdighaaid, aaltijd mor deurgaon! 's Oches vroeg stinge dikkels de achtedeure voor 'm ope en kon die de melk in 't keukentjie zette. Of hij had een lôôper en de melkkoker sting in 't gangchie klaor. Êens per week wier d'r afgerekend.

Dat betaole stagneerde nogal 's, veral as de manne zonder waark liepe of d'r uitgevrose wazze. Dan sting 't lôôn stil, mor de melkboer hielp wel. Was t'r weer verdienste, dan loste de mense 't achterstallige weer af mit 'n kwartie of zô in de week. Zo gong dat toe.

In winters mit strenge vorst was 't aarg moeilijk om de melk ontdooid te houwe. De kraontjies wazze dan al gaauw nie meer te gebruike. Om de melk nog een bietjie te beschaarme hadde ze witte moltonne zakke. Eerst een ouwe wolle deken om de busse en dan de moltonzak d'r overeene.

De melkboer zelf droeg dan mêestal klompe mit krante d'r in voor de kou. En gebraaide polsmoffe want mè wante aan kon die nie me geld omgaan. Bij verschaaijene klante sting d'r dan een baksie koffie of soms zelfs een kommechie snart (erwtensoepp) klaor.

Mos t'r 's middas wat extrao's te bezurje zijn, dan dee die dat ok nog, op z'n fietsie. Of 't nou naer de Kaai of de Rosmeule was, hij zag t'r schijnbaor aaltijd nog brôôd in. Tijd speulde zeker hêêlemeal gêên rol.

Had-ie d'r nog een klaain winkeltjie bij, dan wier dat bijgehouwe deur moeder de vrouw. D'n hêêle adminestraosie sting in een klaain boeksie en van belastingaftrek had-ie van z'n leve nog nie gehoord. Langzaomerhand verdween de melkboer van d'n dijk. 't Is een rijende kroijenier geworde mit veul zurg en waainig menselijk ketakt. Hij zel wel nie zôveul pofklante bebbe as die ouwerwetse melkboer.

Wat was t'r nou vroeger voor leuks aan dat baontjie van melkboer? 'k Denk de zelfstandighaaid veraal, en 't iederen dag buite zijn, en de omgang mit de mense. Toen de melkwijke geseneerd wiere was dat netuurlijk een grôôte veruitgang, mor toch heb 'k een ouwere melkboer wel 's hore zegge: "Voor mijn is de aerdighaaid d'r af. D'r zit hêêlemael gêên meziek meer in". Zô zie je mor, hij kreeg 't stukke makkelijker, mor was t'r gêênêêns blij mee!